

SLOVENSKI NAROD

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, PUCCINLEVA ULICA 6. — TELEFON: 31-23, 31-22, 31-24, 31-25 in 31-26. — Izhaja vsak dan opoldne. Mesečna naročnina 6.— L, Za inozemstvo: 15.20 L.

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO za oglase iz Kraljevine Italije in inozemstva tma
UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO

CONCESSIONARIA ESCLUSIVA per la pubblicità di provenienza italiana ed
estera: UNIONE PUBBLICITA ITALIANA S. A., MILANO.

Borbe pri Solumu, Bardiji in zapadno od Tobruka

Dve križarki in en rušilec poškodovani — Devet letal sestreljenih

Glavni stan italijanskih Obojnih Sil je objavil danes naslednje 558. vojno poročilo:

V Marmariki se nadaljuje borba zapadno od Tobruka. Novi močni sovražni napadi, ki so jih podpirali tanki, so bili zavrnjeni. Okoli Soluma in Bardije se je povečalo delovanje topništva z obeh strani. Nemški in italijanski strmoletniki so večkrat bombardirali zbirališča mehaniziranih sredstev in avtomobilske kolone na področju pri Bir Hakeimu. V letalskih spopadih so nemški lovci sestrelili 6 letal. Pomorsko formacijo, ki je 10. t. m. obstreljevala Derno, so ponovno napadla nemška letala, ki so še enkrat zadela z bombami neko križarko in neki rušilec.

V osrednjem Sredozemlju so naši lovci uničili dve sovražni letali. Pri poskusu letalskega napada na zaliv Argostoli je protiletalska obramba sestrelila v morje neko tretje letalo. Eno naše letalo se ni vrnilo.

Dne 11. t. m. zjutraj so neka sovražna križarka in dva sovražna rušilec ponovno obstreljevali Derno; nekaj strelcev je spet zadelo bolnišnico Principe di Piemonte; škoda neznatna. Baterije kraljeve mornarice so začele streljati na križarko, o kateri se domneva, da je bila zadeta. Letalski napad na Bengazi v noči od 10 na 11. t. m. je zahteval tri žrtve, a nobene škode.

Naša letala so bombardirala pomorsko oporišče v La Valletti na Malti.

Operacije za rešitev britanskih letalov, ki so bili vkranci na torpedirancem parniku, o katerem smo poročali v poročilu z dne 10. t. m., so omogočile rešitev okoli 1800 ljudi, med njimi tudi nekaj ranjenecov.

Letalski uspehi v Marmariki

Z marmariske fronte, 13. dec. s. Italijansko in nemško letalstvo je nadaljevalo svoje živahno delovanje in je bombardiralo, zažgalo in uničilo zbirališča mehaniziranih sredstev, avtomobilov na pomoč, skladišča, oskrbovališča. V letalskih bor-

bah so lovci osi sestrelili 5 sovražnih letal, 4 bombnike tipa Blenheim in enega lovca tipa Curtis. Nemška letala so zasledovala in bombardirala sovražno pomorsko skupino, ki je operirala pred Derno in so ponovno zadela neko križarko ter neki rušilec.

Silovit napad na Malto

Operacijsko področje, 13. dec. s. Tudi včeraj ponoči so naše skupine bombnikov učinkovito napadle in bombardirale pomorsko oporišče la Valletta. Nasprotnikova protiletalska obramba je bila razmeroma slabotna, v akciji pa so bili žarometi. Skupine bombnikov, ki so si sedle v kratkih presledkih, so zadale vse objekte, ki so jih nameravale bombardirati.

V borbi proti ameriški orožju

Z marmariske fronte, 13. dec. s. Prebivalstvo v Libiji italijanski in nemški borec so enako kakor ves narod v Italiji poslušali govora Duceja in Hitlerja. Že nekaj časa so se prav tož že borili proti Zedinjenim državam, proti vojakom iz Amerike in orožju iz ameriških tovarov. Anglosaska propaganda je svetu celo predstavila vsa bitko kot izraz tvorne zveze narodov angleškega jezika. Napoved vojne Zedinjenim državam so borci v Libiji sprico tega sprejeli kot stvarni izraz že nastalega stanja, kot nujno razčiščenje nejasne situacije.

Cunningham žrtve angleškega razočaranja

Berlin, 13. dec. s. Kar se tiče odstavitve poveljnika angleške 8. armije na severnoafriški fronti, beleži »Lokal Anzeiger« med drugim, da bi moral general Cunningham po navodilih iz Londona pognati nemške in italijanske sile vse do tuniških meja. Ti načrti pa so se mu ponesrečili. Anglija se je nad njim zelo razočarala. Angleži so si zaman obetalj naglih uspehov v Libiji.

Neugoden razvoj na Malajskem polotoku

Saigon, 13. dec. s. Iz službenega vira v Singapuru se je izvedelo, da se borbe v severnem delu Malajskega polotoka na razvijajo ugodno in da so imeli Angleži tam znatne izgube. Priznavajo, da si je japonsko letalstvo izvajalo premoč nad vojnim področjem.

Hudi napadi na Penang

Tokio, 13. dec. s. Vojaški odsek generalnega štaba je objavil ob 16.25 tokijskega časa, da so japonska letala dne 11. in 12. t. m. z vso silo napadla angleški konvoj, ki se je zbral v pristanišču Penang na Malajskem polotoku. Pri napadu je bilo potopljenih in poškodovanih nekaj sovražnih ladij. Druga letala so istočasno napadla skladišča in pristaniške naprave v Penangu.

Zasedba otoka Kulangsu

Tokio, 13. dec. s. Japonci so zasedli otok Kulangsu pred Amoyjem.

Bombe na Hongkong

Tokio, 13. dec. s. Včeraj zjutraj je japonsko letalstvo izvedlo obsežne operacije proti Hongkongu in je bombardiralo močno vojaške objekte ter angleške trdnjave ter odrglo mnogo letakov s pozitivom kitajskemu prebivalstvu, naj se upre anglosaski vladi ter se pridruži silam trojne zveze za osvoboditev vzhodne Azije.

Ameriška oklopnica poškodovana

Tokio, 13. dec. s. Ob napadu na Havajske otoke, ki je bil izveden v ponedeljek zjutraj, je bila zadeta in hudo poškodovana ameriška vojna ladja »Arizona« z 32 tisoč 600 tonami.

Japonska založena z vojnimi potrebščinami

Rim, 13. dec. s. Angleški minister za gospodarsko vojno je včeraj popoldne izjavil, da je gospodarski položaj Japonske nedvomno zelo ugoden. Nesmiselno bi bilo podcenjevati japonsko moč in računati s tem, da se more japonska boriti samo nekaj mesecev. Japonska se je očitno pripravljala že dolgo ter si je nabrala znatne rezerve vojnih potrebščin. Dodal je, da je vprašanje surovin najslabša točka japonskega gospodarskega stanja.

Novi poveljnik angleške mornarice na Daljnem vzhodu

Rim, 13. dec. s. Viceadmiral Leighton je bil imenovan za novega šefa angleške mornarice na Daljnem vzhodu kot namestnik admirala Thoma Philippsa. Leighton je bil za časa svetovne vojne poveljnik neke podmornice.

Evakuacija krajev ob kalifornijski obali

Stockholm, 13. dec. s. Iz Santa Cruzu v Kaliforniji poročajo, da je bila v vsej pokrajini odredjena zatamnitev. Ameriške oblasti so odredile tudi evakuacijo prebivalstva s pacifične obale v globini enega kilometra.

Buenos Aires, 13. dec. s. Doznava se, da ameriška vlada proučuje možnost razširjenja obvezne vojaške službe. Popisujejo se

Japonsko letalstvo v premoči

Japonski uspehi na Filipinih, pa tudi na Malajskem polotoku in pred Hongkongom

Tokio, 13. dec. s. Japonske letalske sile so že od prvega dne vojnih operacij na Pacifiku dosegle premoč nad ameriškim in angleškim letalstvom, kakor kaže že ves potek operacij proti glavnim sovražnim oporiščem na Tihem oceanu in Maleziji. Doselej so Američani na Filipinih izgubili nad 200 aparatov. Japonske letalske sile so v veliki meri sodelovale pri uspehih, doseženih na Filipinih, ter dosegle odlične uspehe v borbi proti angleški in ameriški mornarici.

Knox na Havajih

Stockholm, 13. dec. s. Iz angleškega vira se doznava, da je ameriški mornariški minister polkovnik Knox prispel v Honolulu na Havajskem otočju.

Francija nevtralna

Tokio, 13. dec. (Domei). Japonsko zunanje ministrstvo je davi prejelo iz Vichyja službeno obvestilo, po katerem je franco-

ska vlada japonskega poslanika v Vichyju Satomaru Katoja informirala 9. decembra, da namerava ohraniti v sedanjih japonsko-ameriški vojni na Pacifiku najstrožjo nevtralnost.

Kitajsko srebro

Peking, 13. dec. s. Japonske vojaške oblasti so našle v angleški in ameriški koncesiji za 55 milijonov kitajskih juanov v srebru. 12 in pol milijona juanov bo porabljenih za plačilo vsot, ki jih kitajske banke dolgujejo zvezni banki nacionalne kitajske vlade. Ostanek bo služil zvezni banki kot rezerva.

Kako sta bili potopljeni „Prince of Wales“ in „Repulse“

Izpovedi rešenega mornarja — Oklopnici sta bili osamljeni v borbi proti japonskim torpednim letalom

Rim, 13. dec. s. Angleška polslužbena agencija je objavila podrobno poročilo iz Singapurga o poslednjih urah oklopnice »Repulse« in »Prince of Wales«. Nekaj mornar, ki se je rešil, je pripovedoval, da so bili na obeh ladjah alarmirani okrog 11. ure po singapurskem času. Kmalu nato se je v višini okrog 500 metrov pojavilo nad ladjama osem japonskih letal. Bombe so pričele padati na oklopnici in obe sta bili takoj zadeti. Eno bomba je prebila poveljniški most na »Repulse« in eksplodirala pod krovom. Tam je nastal požar. Posadka si je zaman prizadevala, da bi ga pogasila. Ladjo so morali nazadnje prepuštili njeni usodi. Obe ladji sta reagirali na napad s silnim protiletalskim ognjem, toda japonska torpedna letala niso odnehala. »Prince of Wales« je zadel neko torpedo v krmu. Baterije na njej so tedaj prenehale delovati.

Kmalu nato se je pričel drugi napad. Tudi pri tem sta bili obe ladji zadeti. Pri tretjem navalu je priletelo nad ladji zelo mnogo letal z vseh strani. Torpedi so za-

deli »Repulse« še na dveh krajih. Na ladji so nastale silne eksplozije in takoj se je nagnila ter pričela potapljati. Kapetan je posadki tedaj odredil, naj se zbere na krovu in naj ladjo zapusti. Preden se je oklopnica potopila, se je postavila skoraj navpič in mornarji so morali kar teči na gornji del ter se od tam vreči v morje. Čas je tako htel, da niso utegnili spraviti v vodo niti enega rešilnega čolna. Večnoma so se pozneje oprile ladijskih brun ali pa so odplovale s svojimi rešilnimi pasovi.

Medtem se je nekaj tisoč metrov daleč vstran dvigal gost oblak dima s »Prince of Walesa«. Opoldne se je velika vojna ladja pričela počasi potapljati. Naenkrat se je docela prevrnila. V naglici je nekaj sto metrov mornarjev planilo v vodo. Se-le ko je bilo vsega konec, se je pojavilo nad nesrečnim krajem nekaj angleških letal in pozneje je prihitelo tja še nekaj križark, ki so spravile brodolomce na varno.

Poslednji japonski predlogi

Tokio, 13. dec. s. Včeraj so listi objavili spomenico, ki jo je japonski poslanik Kurusu izročil ameriški vladi o poteku pogajanj med Tokijem in Washingtonom. Spomenica omenja kitajski incident, ki je nastal zaradi popolnega nerazumevanja Kitajske za japonske načrte. Amerika in Anglija sta z vsemi sredstvi podpirali režim v Čungkingu. Obkoljevanje Japonske je ustvarilo stanje, ki ogroža imperij. Pogajanja med Japonsko in Ameriko niso napredovala. Da bi krizo končno le odpravila, je japonska vlada 20. novembra poslala zadnje predloge za pravično rešitev glavnih vprašanj. Ti predlogi so bili: 1. Japonska vlada in Zedinjene države se obvežejo, da ne bodo poslale svojih orožnih sil v Francosko Indokino, južnozhodno Azijo in na področje južnega Pacifika. 2. Obe vladi bosta sodelovali, da si zagotovita one surovine v Nizozemski vzhodni

Indiji, ki jih potrebuje. 3. Obe vladi bosta obnovili trgovske odnose na osnovi, ki je obstojala pred zmanjšanjem kreditov in Ameriko bo dobavila Japonski zahtevano množico petroleja. 4. Amerika se obveže, da ne bo ničesar ukrenila, kar bi oviralo obnovu splošnega miru med Japonsko in Kitajsko. 5. Japonska vlada bo umaknila čete v Francoski Indokini, brž ko bo vzpostavljen mir med Japonsko in Kitajsko in ustvarjen pravičen red na Pacifiku. Ko bo sporazum podpisan, bo Japonska prestavila svoje čete iz južne Francoske Indokine proti severu.

Ameriška vlada je odklonila te predloge. S tem je bilo zadnje upanje japonske vlade za ohranitev miru na Pacifiku in za sodelovanje z ameriško vlado izgubljeno. Zaradi tega Japonska s pogajanjmi ni mogla doseči sporazuma z Ameriko.

Solidarnost trojne zveze

Brzovjavna voščila med vladarji in vodilnimi državniki

Rim, 13. dec. s. O priliki podpisa nove zveze med Italijo, Nemčijo in Japonsko in vojni napovedi obeh sil Zedinjenim državam so bili izmenjani med državnimi poglavarji in zunanjimi ministri pozdravni brzovjavi. Japonski cesar Hirohito je poslal brzovjavo Kralju in Cesarju Viktorju Emanuelu, v kateri se mu zahvaljuje za poslano brzovjavo in izraža popolno zaupanje v končni uspeh obeh držav pri ustvarjanju novega reda na vsem svetu. Adolf Hitler je poslal brzovjavo italijanskemu kralju in Cesarju, v kateri je izrazil najpriščnejše želje za bodočo borbo zavezniškega orožja. Kralj in Cesar se jima je zahvalil z željami za bodočo srečo treh zavezniških narodov. Pozdravne brzovjave sta si izmenjala tudi Adolf Hitler in Duce ter zunanji ministri in ministrski predsedniki zveznih držav.

Rumunska vojna napoved Ameriki

Bukarešta, 13. dec. s. Rumunska vlada je včeraj obvestila ameriškega poslanika v Bukarešti, da se Rumunija kot članica trojne pakta pridružuje Italiji, Nemčiji ter Japonski in se smatra v vojnem stanju z Zedinjenimi državami.

Nemški tisk o novi svetovni vojni

Berlin, 13. dec. s. Vsi listi objavljajo obširna poročila o velikem ljudskem zborovanju na Beneškem trgu v Rimu. Z velikim poudarkom opozarjajo na Ducejeve izjave. 250 milijonov ljudi, ugotavljajo listi, je sedaj združenih v jeklenem bloku za doseg končne zmage. Njihovi nazori in nameni so si popolnoma enaki, tako pri njihovih vodilnih možeh, kakor med njimi samimi. Skupno se dviga ta ogromni neomajni blok proti sovražnikom človeštva da bi ustvaril novi red na svetu. Svetov-

na vojna se je razvila sedaj v dokončnem obsegu. Borba je prešla v odločilno fazo. Narod trojne zveze nastopajo v nji z železno voljo in neomajno vero v uspeh.

»Vilksischer Beobachter« naglašja, kako sta se sedaj jasno ločila oba sveta, ki se borita med seboj. Na eni strani so sile reda, na drugi plutokratske in boljševiške sile, ki tako na vojaškem kakor na gospodarskem področju skušajo uničiti ali vsaj omajati trdno kompaktnost trojne zveze. Narodi te zveze pa so materialno in moralno trdno povezani med seboj, tako da jim nihče ne more do živga. Nemčija, Italija in Japonska sodelujejo za končno zmago in za novi red na svetu. Dokler ta dva smotna ne bosta docela dosežena, njihovega sodelovanja ne bo konec.

Zamudna vojna napoved

Buenos Aires, 13. dec. s. Iz Washingtona poročajo, da je Roosevelt poslal kongresu poslanico, v kateri je kakor običajno potvrdil resnico in stvarno dejanje. Zahteval je od kongresa napoved vojne Italiji in Nemčiji. Kongres je predlog odobril in Roosevelt je takoj nato podpisal obe vojni napovedi, pred tem pa sta bila odpravljena poslov nemškega poslanstva in italijanski poslanik v ameriškem znanjem ministrstvu, kjer sta podala italijansko in nemško vojno napoved in zahtevala potne liste kakor tudi recipročno postopanje z italijanskimi in nemškimi državljani v Ameriki glede na postopanje, ki so ga deležni ameriški državljani v Italiji in Nemčiji.

Aneksija južnih madžarskih pokrajin

Budimpešta, 13. dec. s. Ministrski predsednik Bardossy je predložil parlamentu v odobrenje načrt zekona, s katerim se proklamira aneksija južnih pokrajin h kralju sv. Stefana.

Krajevne borbe na vzhodu

Štiri ladje potopljene na zapadu — 69 letal sestreljenih v enem tednu, od teh 34 v Sredozemlju

Iz Hitlerjevega glavnega stana, 13. dec. Vrhovno poveljstvo nemške vojske je objavilo včeraj naslednje vojno poročilo:

Na vzhodni fronti je prišlo tudi včeraj le do krajevnih borb.

Na Atlantskem oceanu so nemške podmornice potopile 4 angleške ladje s skupno 27.700 hr. reg. tonami, med njimi tudi veliko petrolejsko ladjo. Poleg tega so bile dve stražni in ena petrolejska ladja hudo poškodovane s torpedi.

Britanska letala so včeraj brezuspešno skušala izvesti ovirane napade na področju Nemškega zaliva, v pretekli noči pa na področju severne in zapadne Nemčije. Pri tem sta bila dva sovražna bombnika sestreljena.

V severni Afriki se boji nadaljujejo. Skupine nemških in italijanskih letalskih sil so razpršile kolone angleških oklopnih in drugih motornih vozil. V letalskih spopadih, ki so se pri tem razvili, so nemški lovci sestrelili 6 sovražnih letal. Nemška bojna letala so v pretekli noči bombardirala tobruško luko in železniške naprave pri Sidi Baraniju.

V času od 6. do 9. decembra je angleško letalstvo izgubilo 69 aparatov, od teh 34 na Sredozemskem morju in v severni Afriki. V istem času je bilo v borbi proti Veliki Britaniji izgubljenih 18 nemških letal.

Italijanska ofenziva na vzhodu v polnem razvoju

Podvigi izvidnikov in lovcev — Letalski praznik sredi borb

Berlin, 13. dec. s. Italijanski ekspedicijski zbor, ki operira na vzhodni fronti, je razvil tudi v zadnjih dneh, kakor se je izvedelo iz nemškega vojaškega vira, živahno ofenzivno delovanje. Od 10. do 12. decembra je bilo na dolgi fronti več napadov, pri katerih so si Italijani pridobili novo ozemlje. Napadajoči oddelki so strli sovjetski odpor. Sovjeti so uporabljali v protinapadih razven pehote tudi eskadrono konjenice in topništvo. Italijansko letalstvo je drzno in učinkovito sodelovalo v borbah. Operacije naših zaveznikov, podpirajo v tukajšnjih krogih, ponovno dokazujejo preizkušeno bratstvo italijanskih in nemških čet v orožju tako v Afriki kakor v Rusiji, pa tudi, da je italijanski vojak odličen borec. Italijanske čete so prizadevale Sovjetom hude izgube in so jih prepričale, da imajo opravka ne samo z Nemci, temveč tudi s hrabrimi italijanskimi vojaki.

Z vzhodne fronte, 13. dec. s. Velike ofenzivne operacije, ki so jih pričele italijanske čete pred nekaj dnevi so v polnem razvoju. Pri njih so sodelovale tudi italijanske letalske sile s svojimi izvidniškimi in lovskimi letali.

Kolikor so le dopuščale neugodne vremenske prilike, so izvidniki kontrolirali sleherni pokret sovražnika tako na bojišču kakor v njegovem zaledju. Silen mraz hudo otežuje to delo, kakor na drugi strani

hudo ovira tudi operacije na kopnem, kjer pa je le dana najmanjša možnost, so izvidniki in lovci na postu.

Posebno petega dne omenjenih operacij so skupine lovcev ponovno napadle sovražnika, ki je izjavil močan pritisk na neko pešadijsko kolono ekspedicijskega zbora. Obstreljevala so ga s strojnimi in posrečilo se jim je spraviti v ured svoje vrste ter streti njegov odpor v nekaj vaseh. Prav na dan, ko so bili letalci najhujše zaposleni, so na enem izmed svojih letališč v neposrednem zaledju bojišča po vojaško kratko obhajali praznik Loretske Matere božje, ki je zaščitnica letalcev. Svečanosti je prisostvoval tudi poveljnik ekspedicijskega zbora, ki je nato letalom izročil nekaj odklikovanj. Nekateri letalci so bili prav tisti trenutek zapleteni v borbe nekaj kilometrov dalje proti vzhodu. Njihova odklikovanja je prevzel njihov poveljnik.

Med odklikovanji je tudi neki podčastnik, strelec. Njegovo letalo so napadli trije sovražni aparati, ki jih je pa strelec stalno držal v šahu. Bil je ranjen v nogo, a je streljal dalje, dokler ni spravil eno sovražno letalo na tla, ostali dve pa tako hudo poškodoval, da sta se umaknili iz borbe. Odklikovani so bili tudi člani posadke treh lovcev ki so napadli 29 sovjetskih letal, jih tri sestrelili, ostale pa pognali v beg. Končno je bil odklikovan neki poveljnik eskadrilje spričo drznih napadov v nizkih poletih.

Hrvatsko-bolgarska kulturna vzajemnost

Kaj pravijo na merodajnem mestu o pomenu kulturne pogodbe med Hrvatsko in Bolgarijo

Sofija, 10. decembra Tu je bila podpisana bolgarsko-hrvatska kulturna pogodba. Ministrski predsednik dr. Filov je pri tej priliki naglasil, da je pogodba naravna posledica starega prijateljstva med obema bratskima narodoma. Hrvatski zunanji minister dr. Lorković je pa dejal, da je posebno razveseljevalo, da je bila pogodba podpisana prav na praznik bolgarske znanosti.

Na sofijski univerzi bo že v začetku prihodnjega šolskega leta ustanovljena stolica za hrvatsko literaturo in zgodovino. Poleg tega bo ustanovljen poseben oddelek za hrvatsko znanost pri Zavodu za slovansko filologijo. Vodil ga bo hrvatski lektor. Hrvatska vlada se je pa s svoje strani obvezala ustanoviti na zagrebški univerzi posebno stolico za bolgarsko zgodovino in literaturo. Poleg tega bo na zagrebški univerzi nameščen lektor bolgarsčine. Posebna važnost se polaga v kulturni pogodi na izmenjavo znanstvenikov. Bolgarski študentje bodo dobivali stipendije za študiranje na zagrebški univerzi, hrvatski pa na univerzi v Sofiji. Omogočena bodo tudi študijska potovanja po obeh državah. Tesno sodelovanje je predvideno tudi med obema narodnima knjižnicama. V ta namen bodo

sestavljene posebni sezname zagrebških in bolgarskih knjig, ki naj bi bile prevedene v hrvaščino oziroma bolgarščino. Tudi na polju radija in tiska se pripravljata tesno sodelovanje med Hrvatsko in Bolgarijo. Pogodba bo veljala pet let in posebna bolgarsko-hrvatska komisija bo skrbel, da bo uresničeno vse, kar določa.

Na merodajnem mestu so zjavili v zvezi s kulturno pogodbo med Bolgarijo in Hrvatsko, da sta vodila oba naroda skupno borbo proti verski pogodbi in za osvoboditev iz okovov zavezništva držav, kar je zahtevalo tem težje žrtve, ker je bil namen uničiti Hrvatsko in Bolgarijo. Bolgarski listi pišejo, da je zdaj po dobrih 20 letih zmagovito končana ta borba po zaslugi izdatne podpore državi in to je najboljši dokaz, da sta oba naroda v neomajni veri v boljše bodočnost ubrala oravo pot, ki jima nudi možnost, da zavzmeta v skupnosti evropskih narodov njima pripadajoče mesto. Ni tudi nobeno naključje, da je bila ustanovljena svoočna in neodvisna Hrvatska država prav v trenutku, ko je nastala tudi nova velika Bolgarija. V kulturni pogodbi med obema državama je obenem izraženo, da sta se obe državi iskreno pridružili novi Evropi.

Clkave, ki mu je v zakonu rodila 5 otrok. Vojna vira ga je pogoltna s domačih tal. Voja pa mu je prinesla težko gorje, bolezen, zaradi katere je trpel polnih dvajset let in bil primoran iskati leka po raznih zdraviliščih, toda zaman. Usoda je zahtevala svoje. Fo vojni se je z vso vneto kot občinski odbornik posvetil delu za zboljšanje položaja siromašnih slojev. Nesebično je podpiral revne novomeške študente in mnogi se ga radi spominjajo kot dobrega in blagega človeka. Pokojnik je bil dolga leta predsednik čevljarskega združenja in odbornik invalidske organizacije. Poleg tega je 40 let aktivno deloval v novomeškem gasilnem društvu in je bil dvakrat odlikovan. Posebno skrb in vso ljubezen pa je posvetil vzgoji svojih 4 sinov; eden pa mu je umrl med svetovno vojno.

Poleg uveljavljene soproge Frančiške zapuščila sina Ivana, lastnika brivskega salona, Cirila, kontrolorja drž. železnice Karla, jetniškega uslužbenca in Franca, lastnika močnega salona. Vsa rodovina je zvela s pokojnikom v lepi slogi in iskrenem rodbinskem prijateljstvu.

Na zadnji poti so nepozabnega pokojnika spremljali Novomeščani in ogromen številu. Novomeški pevci so se ob odprtem grobu poslovili od pokojnika z ganljivimi žalostinkami. Pokojniku časten spomin žalujoci rodbini naše iskreno sožalje!

Tržaški proces

Trst, 12. decembra Tudi današnje razpravo pred posebnim sodiščem za zaščito države izpolnil govori branilec. Prvi je govoril odvetnik Mario Pittaluga, branilec obtoženca Josipa Tomažiča, za katerega zahteva državni tožilec smrtno kazen.

Branilec je govoril o komunističnem delovanju Josipa Tomažiča in je bila to delovanje v hudem nasprotju z delovanjem nacionalistov in teroristov. Branilec je prosil sodišče za milostno in velikodušno sodbo.

Odvetnik Turola, branilec obtoženec Tončiča, Pahorja, Mankoca, Bobka in Udoviča je skušal dokazati, da ni obstajalo pravo združenje med obtoženici, ki bi imelo zaratniški značaj, zlasti večina tako zvanih intelektualcev in predvsem obtoženec, ki jih brani, ni sodelovala z zaratniškimi cilji v skupnem združenju. Branilec je prosil za zmerno sodbo.

Sledili so govori branilca odvetnika Montica, ki brani obtoženca Abrama, Učiča in Zola, odvetnika Calentia, ki brani Caramoro in Uršiča, odvetnika Matoseja Lorianca, ki brani Dilenardo, odvetnika Zennara, ki brani Čoka, odvetnika Morosa, ki brani Posarellia, Postojno, Dujca, Besednjaka in Škerla.

Govori branilcev se bodo jutri nadaljevali.

Dolenjski konjerejci se organizirajo

Trebnje, 12. decembra Nedavno je bila ustanovljena v Trebnjem konjerejska zadruga. Zadruga ima namen povzdigniti in razviti dolenjsko konjerejo tako, da kmetom ne bo več treba nabavljati vprežne živine na tujih tržiščih, kar je za enkrat sploh onemogočeno, in hoče vzrediti v svojem domačem toliko plemenskih živali, da bo zadruga v bodoče lahko sama držala in obrabljala dolenjsko tržišče konj in tudi krila vse potrebe naših kmetovalcev. Tudi ima zadruga namen vzgojiti le domačo pasmo. Ustanovitev konjerejske zadruge v Trebnjem pomeni velik korak naprej za povzdigo dolenjske konjereje. Požrtvovalno prizadevanje organizatorja g. Eržek Antona, posestnika v Dolenjem Medvedjem selu in njegovih tovarišev je našlo povsod razumevanje in so številni zadrževalci jamstvo, da bo delo zadruge res in samo v korist našega malega dolenjskega kmeta. Zato svetujemo še onim, ki še niso člani zadruge, da ne odlašajo s svojim pristopom in pripomorejo, da bo naš kraj res vzgleden primer zadrugarke miselnosti z vsemi dolžnostmi in pravicami, ki jih zadruga nalaga oziroma nudi.

Delo mlade konjerejske zadruge v Trebnjem je odobrila in podprla tudi oblast in je Visoki komisariat pretekli teden v Trebnjem priredil prvo premovalje in pregledovanje plemenskih kobil in naraščaja. Na prvo premovalje je bilo prignanih precej lepih kobil, kar je zelo razveseljivo za zadrugo, ki se ji je posrežilo v tako kratkem času pristopiti k začrtanemu delu.

Ko s tem naše poročilo zaključujemo, izrekamo na prošnjo odbora trebanjske konjerejske zadruge iskreno zahvalo za vso pomoč in nasvete predsedniku ocenjevalne komisije g. Kerinu, pokrajinskemu veterinarskemu svetniku g. Oblaku, kakor tudi drugim članom komisije.

Z naše strani pa želimo zadrugi najuspešnejšega razvoja. —an.

Koncert APZ

Ljubljana, 13. decembra. Akademski pevski zbor si je pod vodstvom svojega dirigenta Marolta v poslednjih letih svojega delovanja pridobil sloves sijajnega interpreta slovenske ljudske pesmi, ki jih je obdeloval in v smiselnem sistematičnem progressu vedno nudil na visoki izvajalni stopnji. Tako je, prvak med slovenskimi pevskimi zbori odraslih enako kot med mladinskimi Trboveljski slavček, po visoki reproduktivni vrednosti in po zaslugah za glasbeni folklor opravil svoj sloves in dokazal, da se zaveda svojega kulturnega poslanstva. Vedno poprej in tudi danes v enak, če ne večji meri, ko je bil bogate zakladnice svojega repertoarja prikazal izbrane slovenske ljudske pesmi mnogih avtorjev! Najbolj zanimive so bile po vernosti in stilni doslednosti pač obdelane dirigenca in Tomca: Maroltove »V kvošter b'švac, Ljubi konja jač«, »Kangallejska očetca«, »Kaj b'jaz tebi dau«, »Ribiška«, »Pojdem u rute« in »Visoki rej«; pa Tomčeva »Marja in mlinar«, »Zeleni Jurje«, »Svatovske pesmice« ter »Najprijazna«. Zlasti iz teh odseva tipičnost samosvoje slovenske pesemske arhitekture, da ob poslušanju izvzorne romantične občutek samobitnega kulturnega kvašenja, iz katerega je vzrasla svojska melodioznost in harmonioznost, ki sta jo Tomc in Marolt domela s toliko pristnostjo in sta ji mogla zato oblikovati tudi povsem pravilni izraz. Tem pesmim, tehnično in še posebej interpretacijski zelo komplciranim, se je v spo-

redu pridružila še vrsta drugih: Foersterjeva »Zvonikarjeva«, Adamičeva »Od mrtve deklice«, Jenkova »Lipa«, Bajkova »Srce je žalostno«, Kočjančičev »Vinski brat« in Devova »Floarska«. Pač zgovorna podoba obilnega bogastva naše ljudske glasbene tvornosti.

V izvajanju omenjenega programa je Akademski pevski zbor znova potrdil svojo kvaliteto. Tehnično seveda odlično pripravljen je bil glasovno strnjen in uravnoteženo izravnani ter intonativno zelo precizen. Finesse intenziteta stopnjevanja so našle polnega izraza ter so naglasile pozornost, ki jo zbor posveča čimnamičnim izpremembam in svrhu čim popolnejšega podajanja. Središnji pomen izvajanja APZ pa je nedvomno in interpretaciji, ki ji vsekolji skrbna in natančna tehnična pripravljenost ter izdelanost služi le kot neobhodno nujno sredstvo. V interpretaciji je APZ po zaslugi svojega dirigenta Marolta nedvomno naravnost mojstrski: z izredno tenkočutnostjo za vsebinsko-formalne vrednote je izklesal vse podrobnosti in jih zllil v estetsko močne in stilno-historično verne celote. V tem pogledu je dosegel višje posebno v nekaterih pesmih, na pr. v »Kangallejski očetca«, v pesmi »Od mrtve deklice«, v »Svatovske pesmih«, v »Pojdem u rute«, v »Visokem reju« in drugod. Po načinu, s katerim je izoblikoval svoje skladbe, je tako nudil poleg umetniškega užitka še odlični vpogled v stilno problematiko slovenske ljudske pesmi. Razumljivo je, da je odlično izvajalno visino dosegel predvsem na temelju poglobljenega, vsestranskega pripravljenega dela dirigenta Marolta, ki mu je kot najboljši poznavalec bistvenosti slovenskega glasbenega folklorja mogel najuspešnejše odprti pogled za doumevanje vseh interpretacijski potrebnih značilnosti. Odlično izveden koncert, ki dokazuje resnost prizadevanja Akademskega pevskega zbora ter je bil v čast naši univerzi in slovenski pevski kulturi, so poslušalci sprejeli z iskrenim priznanjem ter izrednim navdušenjem.

Nemške izgube na vzhodu

Nemški vojski poročajo, da je imela nemška vojska na ruskem bojišču od 22. junija do 1. decembra teleta izgube: Suhozemska vojska: 158.773 mrtvih, 568.082 ranjenih in 31.191 pogrešanih. Letalstvo: 3231 mrtvih, 8433 ranjenih in 202F pogrešanih. Vojna mornarica: 310 mrtvih, 232 ranjenih in 115 pogrešanih. Skupaj so torej znašale nemške izgube na ruskem bojišču po poročilu nemških listov 162.314 mrtvih, 571.767 ranjenih in 33.334 pogrešanih.

Važno opozorilo

Prehranjevalni zavod opozarja prebivalstvo, da je razposlal občinskim preskrbovalnim uradom in ljubljanski pokrajinski okrožnic III/1-št.-1020/3, ki zajema vse njegove glavne odločbe v zadevi prehrane in obenem prinaša nove.

Ta okrožnica poenostavlja sistem racionaliranja in objavlja nove odločbe, ki naj bi prinesle več vneme v izpolnjevanju prehranjevalnih predpisov in podvrge strogi kontroli odnos vsakega posameznika do njih. Okrožnica bo ostala nabita skozi 15 dni na občinskih deskah.

Prebivalstvo pokrajine je vabljeno, da gornje vzame na znanje, da se lahko potanki pouči o dolžnostih, ki jih nalaga in o posledicah morebitnih prekrškov.

Šef Prehranjevalnega Zavoda Visokega Komisarijata za Ljubljansko pokrajino T. Colomello Carlo Strada

Sprememba regulacije v Vodmatu

Ljubljana, 13. decembra. Na predlog mestnega gradbenega odbora naj se spremeni regulacijski in zazidalni načrt za blok med Jenkovo, Japijevo, Bohoričevo in Ravnikarjevo ulico v Vodmatu, je mestni tehnični oddelek izdelal nov spreminjalni regulacijski načrt za ta del mesta, ki določa naslednje spremembe: Jenkova ulica bo razširjena od 10 metrov na 20 m. Zlomljena podaljšana Ravnikarjeva ulica bo zravnanja in usmerjena na stik sedanje Ravnikarjeve ulice z Bohoričevo ulico ter bo razširjena od 10 m na 12 m. Redko naselje s prtilničnimi ali enonadstropnimi hišami bo spremenjeno v vrstni sistem z dvonadstropnimi hišami. Te spremembe so potrebne iz več razlogov. Podaljšana, na 20 m razširjena Jenkova ulica je določena za važno in kolikor toliko neposredno zvezo Vodmata, Kodeljevega in Most z glavnim kolodvorom. Premaknjeni stiki ulic so nepregledni in prometna ovira, zato je določena usmeritev stika podaljšane nove ulice na stik sedanje Ravnikarjeve ulice. Zravnanja ulice bo prometno in estetsko popolnejša. Razen tega je pa redko naselje v tem bloku neumestno ter tako za privatnike kot za mestno občino neekonomično. Z dovoljenjem štrimerstrkim odmakom od sosedu tudi higienski ozirni niso bili dovolj varovani. Nova zaidava z dvonadstropnimi hišami in vrstnem sistemu je mnogo bolj ekonomična ter so javni ozirni, predvsem higienski, kar se tiče osvetljenja dvorišč in cestne strani, v polni meri varovani. Zaradi boljše zračenja je pa blok odprt proti severu in jugu ter je sliherna zaidava dvorišč in vrtoy nedopustna.

Ker gre torej za važne javne koristi, so vse te spremembe v zakonu utemeljene. Po § 8 in 12 gradbenega zakona je mestna občina te spremembe javno objavila v »Službenem listu« z dostavkom, da bodo ti spremeni valni regulacijski načrti razgrnjeni javnosti v tehničnem oddelku mestnega poglavarstva na Nabrežju 20. septembra št. 2 v II. nadstropju, soba št. 39-40 in sicer vsak dan ves mesec med uradnimi urami od 9.30 do 12. ure. Ta rok, ko bodo spreminjalni regulacijski načrti razgrnjeni javnosti, se pa prične šele 16. dan po objavi razglasa v »Službenem listu«, torej 16. dan po 13. decembru, da bodo načrti razstavljeni šele od 29. decembra do 29. januarja 1942. Pripombe zoper nameravane spremembe regulacijskega načrta morajo zainteresirani predložiti mestni občini ljubljanski najkasneje v 15. dnehu po 29. januarju 1942. Torej najkasneje do 13. februarja 1942.

Beleznica

KOLENDAR Danes: Sobota, 13. decembra: Lucija, Ottilija. Jutri: Nedelja, 14. decembra: Spiridon. DANAS NJE PRIREDITVE Kino Matka: Tajna ljubezen. Kino Sloga: Štirje pari se ženijo. Kino Union: Dva milijona za en smehljaj. Kino Moste: Aisa, hči pustinja; Na meji Texasa. Veseli teater: ob 18.30 v Delavski zbornici. Razstava trojice Debenjak - Jakac - Mihele v Jakopičevem paviljonu. PRIREDITVE V NEDELJO Kinematografi: nespremenjeno. Veseli teater: ob 14.30, 16.30 in 18.30. DEZURNI LEKARNE Danes in jutri: Mr. Leustek, Resljeva cesta 1, Bahovec, Kongresni trg 12, in Nada Komotar, Vič - Tržaška cesta. Mestno dežurno zdravniško službo bo opravljal ob sobote od 20. do ponedeljka od 8. jutraj mestni višji zdravnik dr. Fran Ciber, Stefanova (št. 57 - Trška) ulica št. 7-I., telefon (prej 36-41).

Začetek pouka na klasični gimnaziji

Redni pouk na klasični gimnaziji se prične v sredo, 17. t. m. s šolsko mašo v cerkvi Uršulinke ob 9. uri za vse razrede. Po maši poidejo vsi učenci na prvo moško realno gimnazijo v Vegovo ulico, kjer dobe vsa potrebna navodila.

Križanka

1	2	3	4	5	6	7
8					9	10
		11				12
13	14				15	
16					17	
18		19	20			
21					22	
23			24			25
26		27				28
29					30	31
	32	33	34			35
36		37				38
39					40	

Besede pomenijo

Vodoravno: 1. celina, 8. izgled, zunanost, 9. del rudnika, 11. mitološki letalec, 12. kartaški izraz, 13. del ribičeve opreme, 15. velika posoda, 16. stvar, zadeva, 17. vas v bližini Ljubljane, 18. gorovje v Italiji, 21. zdravilna, 23. sredi sira, 24. žgana pijača (srb.), 26. divjačina (dvoj.), 28. kraljica za bivšo mednarodno ustanovo, 29. žensko krstno ime, 30. kazalni zaimsek, 32. pretresljiv, žalosten, 37. spojina železa in kisika, 38. glas vrane, 39. zuželka, 40. rimski bog vojne. Navpično: 1. celina, 2. osebni zaimsek (množ.), 3. edini sin, 4. tečejo po vseh celinah, 5. svetopisemska oseba, 6. površinska mera, 7. orodje, 10. površinska mera, 14. ponavljalec razreda, 15. štiti, varovati, 17. nagovarjati z oni, 19. neumno, bedaste, 20. moško krstno ime, 22. pagani, 25. južni sadež, 27. španski pesnik (1809 do 1837), 31. otroški naziv za črta, 33. vzklik, 34. njega, 35. gora v švicarskem kantonu Graubündnu, 38. reka v Italiji.

Rešitev prejšnje križanke

Vodoravno: 1. karitativen, 10. pomada, 15. Oman, 16. potop, 17. sobar, 18. pek, 19. Natal, 20. potok, 21. Ra, 22. en, 23. terek, 24. tenek, 25. tam, 26. tavam, 27. netek, 28. riba, 29. zalet, 30. zapet, 31. koban, 32. pajac, 33. zadek, 34. napet, 35. Obir, 36. samec, 37. karat, 39. dom, 40. steb, 41. poper, 42. ki, 43. oj, 44. paket, 45. sokol, 46. rob, 47. delam, 48. tenor, 49. doma, 50. anatom, 52. nonet, 53. debet, 54. roman, 55. zapovedovati. Navpično: 1. kopol, 2. amen, 3. rak, 4. in, 5. aparat, 6. totem, 7. itak, 8. vol, 9. ep, 10. jotek, 11. obok, 12. mak, 13. ar, 14. ataman, 17. sonet, 19. novet, 20. petek, 21. rabat, 23. talar, 24. tepec, 25. Tibet, 26. tajim, 27. nađev, 28. ropar, 29. zabo, 30. zamet, 31. Karel, 32. podobar, 33. zate, 34. napor, 36. sekam, 37. kokote, 38. zibati, 40. salon, 42. komet, 44. pet, 45. seno, 46. roba, 47. dam, 48. top, 49. Dev, 51. no, 52. na, 53. do.

Sportni pregled

Prve odločitve o prestopih

Predčerašnjim smo zapisali, da se je v zadnjem času zbudila med nekaterimi našimi atleti naklonjenost za »preselevanje«. Objavili smo, da bomo že v kratkem postregli z dokončnimi in določnimi podatki. Razvoj je danes že toliko dozorel, da so podatki dostopni tudi javnosti. Kakor smo obveščeni, so izročili izjavo o izstopu iz svojega dosedanjega kluba SK Planine Lušicky, Kien, Skušek in Gaberšek. Obenem so se tudi že prijavili za ŽSK Hermes. S tem pa najbrže, vsaj kolikor zaenkrat vedo povedati razne govorce med aktivnimi sportniki, prestopi se niso končali. Najtrdovalneje se sukajo okoli Hermežna Strakarja, ki da bi imel prestopiti k SK Planini. Pa tuli o Ilirijanu Oberku vedo povedati te vesti, da ni več zadovoljen s svojim dosedanjim klubom in da namerava preselitati. Sporočemo vse to pač z rezervo, kajti, kakor rečeno, so to le govorice in nimamo zanje potrdila z nobene kompetentnih strani. Sicer pa bo, če je kaj resnice na tem, brez dvoma padla kmalu odločitev. Ta mesec izvršeni prestop daje namreč svetom možnost, da se v juliju že pojavijo svet na startu v dresu novega kluba.

V Ljubljanci tudi pozimi delajo

Pri cukrarni rasto iz Ljubljance mogočni stebri, ki bodo nosili železno zapornico

Ljubljana, 13. decembra Jeseni so bila razpisana dela druge etape zapornice pri šentpeterskem mostu. Prva licitacija ni bila uspešna in bali smo se, da dela ne bodo oddali letos. Nova zapornica na Ljubljanci je pa kot zaključek regulacijskih del nujno potrebna, kar smo že večkrat ugotovili. Za končno izboljšanje tal Barja in smotrno obdelovanje je potrebno, da dobimo čim prej stalno zapornico. Zapornica v Trnovem je le začasna in je služila predvsem v času regulacijskih del v stavbne namene.

Prva etapa dela pri zapornici je bila najtežja: ta dela so bila v pravem pomenu besede hidrotehnična, ker so morali delati v strugi in premagovati težave, ki jih je povzročala voda zlasti ob nalivih. Delo so ovirale še razne druge težave, tako da se je zelo zavleklo. Če bi slo vse po sreči in če bi nadaljnja dela oddajali brez presledkov, bi zdaj zapornico lahko že imeli. Tako pa jo bomo dobili v najboljšem primeru šele prihodnje leto, če bodo oddana tudi dela tretje etape ob pravem času in če se dobava gradiva ne bo preveč zavlekla.

Dela druge etape so bila proračunana na 704.015 L. Bla so oddana pri drugem rzpisu. Prevzel jih je podjetnik inž. T. Strukelj. Ponudil je 9% popusta na proračunsko vsoto ter delo prevzel za 640.653 L. Delati so začeli takoj, a ne v strugi; najprej je bilo treba pripraviti kamen za oolgo nosilnih stebrov. Zapornica bo imela tri močne stebre, ki bodo obloženi s klesanim podpeškim kamnom. Za oblogo bodo porabili precej kamna. Notranjost stebrov bo betonirana. Doslej so pripravili že mnogo kamna in

nedavno so začeli tudi delati v strugi. Vreme je bilo doslej — zlasti zadnje dni — dovolj ugodno za dela na prostem. Zato so začeli zidati kamnito zidovje, ki ga bodo izpolnili z betonom. Pripravljen je tudi že gramoz za betoniranje. Če mraz ne bo prehud, bodo lahko delali tudi prihodnje mesece, vsekakor se pa bodo dela lahko lotili v večjem obsegu že zgodaj spomladi.

Delo je v tehničnem pogledu precej zanimivo in ga bomo ob priliki opisali. V tej etapi bo zapornica dobila prav za prav le ogrodje, nosilno konstrukcijo, medtem ko dobava železnih zapornic e strojnimi pripravami in namestitvijo spada v tretjo etapo. Posebnost dela sedanje etape bo tako zvana ribja steza, posebne vrste kanal, ki bo služil ribam za prehod med obema deloma struge, tako da jih zapornica ne bo ovirala. Ribja steza bo v obročnem zidu na desni strani struge.

Zapornica bo imela tri močne in precej visoke stebre. Stebri so precej široki in zožujejo strugo, da bi pa ostala struga tudi tu široka kakor nad zapornico, so jo primerno razširili. Srednji stebor jo bo delil na enaki polovici po 10 m širine.

Za betoniranje stebrov bodo potrebovali mnogo betonskega železa, ki si ga je podjetnik že preskrbel. Upanje je, da ne bo tudi zastoja zaradi dobave cimenta, tako da bo delo neovirano napredovalo. Razveseljivo je, da imajo delavci zaposlitev tudi pozimi, ko počivajo vsa druga stavbna dela na prostem in ko tudi ni večjih cestnih del.

Camasio in Oxilia: Bog z vami, mlada leta!

Repriza kot ponovna premiera je zopet ugajala

Ljubljana, 13. decembra. »Vse razumeti pomeni vse odpustiti, pravi Francoz. In ker moramo čim dalje več razumeti, moramo tudi čim dalje več odpustiti. Tako se kar nič ne čudimo, da je imela preprosta igrice v istem letu dve premieri ali krstni predstavi na našem odru. Dne 31. maja letos smo jo videli prvič, smoi pa že drugič.

Poročili smo o uprizoritvi že 3. junija in rekli takrat:

»Neznana dramatika, mlada študenta sta črpala iz lastnih doživljanj in ustvarila delce, ki je imelo v Italiji nepričakovan uspeh. Že njen naslov: Adlio, giovinezza« je imel elektrizujoč zvok. Preprostost, iskrenost, toplina, življenjska resničnost dajejo igrice moč in lepoto. Nič novega, nič globokega ne prinaša ta komedija, a gledalec uživa ob nji zopet enkrat spomin na študentovske čase...

Tako danes ne vemo, kaj bi o nji še povedali. Ljubka je, napol vesela, napol melanholična, na zaključku celo bridkostna. Zahteva pa izvrstne uprizoritve in posebno prikrupnih, naravnost šarmantnih mladih igralcev.

Snočnja uprizoritev je bila dobra, vendar mestoma ne vzorna, saj tekstovno ni bila več tako trdno zasidrana kakor premiera spomladi.

Poročila o snežnih razmerah

Ljubljana, 13. decembra Poročila o snežnih razmerah v Ljubljanski pokrajini bo za planince letos zbiralo Slovensko planinsko društvo. Pri sedanjih razmerah bodo planinci v letošnji zimski sezoni vezani le na smuške predele v tej pokrajini. Spoznali bomo številne lege smuške predele na Dolenjskem in Notranjskem, ki so sicer tudi v zadnjih letih že imeli številne obiskovalce. Za smučarja je važno, da je že pred svojo turo informiran o višini in kakovosti snega, ker temu primerno je treba »pristrojiti« smučke. V vremenskih poročilih bo objavljena temperatura po stanju v jutranjih urah, nato podnebje ali je jasno ali oblačno, ali dežuje ali sneži, nadalje kakovost snega: srež (sneg z zmrižo iglasto površino), srenek (vlezan zrnat sneg spomladi), osrenica (skorjast sneg, kj se lomj pod smučmi), sren (trd sneg, kj se ne vdaja) ter južen sneg — in končno še debeline snega, izražena v centimetrih.

Poročila bo prejemala društvena pisarna SPD iz sledečih krajev: Golo Kureček, Mornik nad Orlem, Lohček pri Zelni Polzevo, Velike Lašče, Turjak, Sodražica, Blo-

Z radostjo smo pozdravili Ančko Levarjevo, ki je po daljšem dopustu zopet prvič nastopila in nam prisrčno zaigrala Dorino. Njena sončno mladostna pojava, naravna dekliska otročnost, navina vdanost nepokvarjene ženske duše so vrline, ki dajejo Dorini prav dojmivo toploto in mičnost. Če bi dala svoji govornici še več modulacije in če bi uporabljala svoj glas s več registri, bi radi zapisali, da je njena kreacija vizuelna. Toda vzlic temu je močno ugajala in žela uspeh, ki je zaslužen. Dobrodošla zopet na odru!

Nov je bil Razstresen, ki je prvič igral najbolj zanimivo vlogo Xeona. Bila je to zanj prva večja naloga na našem odru. Začetnik je še, a vidno dobro uporabljen; prav njegovo začetništvo mu je v tej vlogi igralski naravnost ustrezalo. Ker je ambiciozen, bomo njegov nadaljnji razvoj zasledovali z zanimanjem.

Tudi Gale v vlogi študenta Giovannija je dobro govoril in igral ter pozdravljamo v njem sposobnega zastopnika našega naraščaja.

Igra in uprizoritev sta ugajali, in vsem sodelujočim, zlasti Kralju za Maria, M. Danilovi za Eleno, Gregorinu za očeta in P. Juvanovi za mater je občinstvo izražalo priznanje. Fr. G.

Ivan Adam umrl

Novo mesto, 12. decembra. V bolnišnici Usmiljenih bratov v Kandiji je po dolgi bolezni umrl najstarejši novomeški obrtnik Adam. Pokojnik se je rodil v Trnaju na Krašu 15. aprila 1881. Že kot 12 letni deček se je odpravil v svet, da nastopi trudopolno pot življenja. V Novo mesto je prišel 1. 1893, kjer se je izučil čevljarske obrti in jo posebej do pozne svoje starosti vestno in pridno izvrševal. Vzgojil je mnogo pomladka, ki je v njem našel dobrega in skrbnega učitelja. Kmalu se je oženil z Mirvarjevo iz

Spopad jeklenih velikanov na Pacifiku

Japonska in ameriška morska oporišča — Razmerje bojnih ladij obeh držav — Pomen potopitve dveh ameriških oklopnih

Spopad med Japonsko in Združenimi državami je med drugim izval strašno borbo orožja v splošnem, še posebej pa pomorskega. Prostorne razsežnosti spopada so ogromne. Največja daljina je približno enaka polovici plovnice poti okoli zemeljske obale, natančneje povedano 12.000 morskim miljama. Na tem ogromnem bojišču se gibljejo pomorske sile obeh imperijev, oslanjajo se pri manevriranju na raztresena oporišča po vsem Pacifiku, na tisoče kilometrov daleč od svoje domovine.

Ce si je Japonska zgradila močno ladjevje, s katerim more vezati, braniti in napadati važne strateške točke, tudi Zedinjene države niso mirovale. Na pacifiških otokih so zgradile močna oporišča, obenem pa tudi silno utrjene oporišče v San Diegu v Kaliforniji in Seattleu. Vse pa prekaša orjaško pomorsko oporišče v San Franciscu, ki je srelišče za zalaganje z gorivi in more sprejeti v svoje pristanišče 700 vojnih ladij.

Pomorske in otoške postojanke
Združene države imajo svoje prednje utrjene postojanke mnogo bližje Japonski kakor so japonske Ameriki. Oslanjajo se predvsem na naslednjih pet točk: Dutch Harbour na Aleutskih otokih, oddaljen 5500 km od Japonske je najsevernejše oporišče; Pearl Harbour in druga oporišča na Havajskih otokih so oddaljena od Japonske 6600 km; oporišča na Samoa otokih pa 6200 km. To so osnovna oporišča v srednjem Pacifiku in jih je relativno še najlažje zalagati z gorivi iz velikih zalog na ameriški zapadni obali. Ostala ameriška oporišča so v zapadnem delu Pacifika, in sicer na otoku Guam in na Filipinih. Otok Guam je oddaljen od Japonske 2000, Filipini pa 3000 km. Ta oporišča je že mnogo težje zalagati z gorivi, saj znaša povprečna oddaljenost od zapadne ameriške obale 11.000 km.

Tem ameriškim oporiščem, ki se jim pridružujejo še angleška in nizozemska, stoje nasproti japonska otoška oporišča v Ohotskem, Japonskem in Kitajskem morju ter v Mikroneziji na Marianih in Karolinah. Japonska je svoje varnostne straže usmerila proti vzhodu in jugu, medtem ko je Amerika gradila svoje postojanke, proti zapadnemu boku Japonske, mešajoč svoja oporišča med japonska, da bi tako nevtralizirala osti proti jugu. Zaradi tega je strateški položaj zelo zapleten in pripada posebnim oporiščem izreden pomen. Moč in oborožitev japonskih oporišč je še danes velika skrivnost za vse, saj niti Japonci, ki niso imeli v njih službenega opravka, niso imeli pristopa.

Milijonska tonaža
Sloviata pomorska konferenca, ki jo je zaradi omejitve pomorskega oboroževanja

VESELI TEATER
OPERA: »RINALDO RINALDINI« - MODNA REVUJA - RIBNIČAN URBAN
PEVSKE IN PLESNE TOČKE
PREDSTAVE: V SOBOTO DNE 13. DECEMBRA OB 18.30 — V NEDELJO, DNE 14. DECEMBRA OB 14.30, 16.30, 18.30

DNEVNE VESTI

— **Hrvatska ministra v avdienci pri kralju Borisu.** Bolgarski kralj Boris je sprejel v torek hrvaškega zunanjega ministra dr. Lorkovića in pravosodnega ministra dr. Puka v avdienci. Pri tej priliki je odlikoval oba ministra z Aleksandrovim redom I. stopnje.

— **Mozartova proslava v Trbovljah.** Tu di v Trbovljah bo prirejena proslava 50-letnice smrti skladatelja Mozarta. Priredi jo okrogna glasbeno šola za mladino in ljudstvo. Na koncertu nastopijo znani umetniki, tako koncertna pevka Tutta, Franc Letz in dr. Krames. Proslava bo 17. decembra zvečer.

— **Hrvatski invalidski zakon.** Hrvatska vlada je pripravila nov invalidski zakon, s katerim bo urejen položaj invalidov iz svetovne vojne in iz sedanje vojne proti bolševizmu, tako da bodo v polni meri preskrbljeni.

— **Bolgarski pravosodni minister pride v Zagreb.** V januarju prispe v Zagreb bolgarski pravosodni minister Mitakov, da podpisuje bolgarsko-hrvatsko pogodbo o pravni pomoči.

— **Smrt Mariborčana v Brnu.** V Brnu je umrl po kratki težki bolezi bivši hotelier Franc Lederer, star 40 let. Pokojni je bil doma iz Maribora.

— **Novi denarni zavodi na Spodnjem Stajerskem.** Sef civilne uprave je dovolil ustanoviti na Spodnjem Stajerskem še dva denarna zavoda in sicer podružnico ptujске obrambne hranilnice v Račju in hranilnico v St. Lovrencu na Pohorju.

— **Ureditve najemnine na Spodnjem Stajerskem.** Sef civilne uprave za Spodnje Stajersko je izdal posebno naredbo o ureditvi najemnine na Spodnjem Stajerskem. Najemnina se ravna po hišah, številu sob in kvadratnih metrih uporabljane prostora. Nova je za spodnještajerske razmere določena, da se lahko pobira od uporabe vrta poleg najemnine primerna odškodnina.

— **Proti beograjski črni borzi.** Kakor v vseh mestih bivše Jugoslavije, se je tudi v Beogradu čez noč pojavila črna borza, ki izprva obstajala zanjo nikakor niso mogli izvedeti, kje »posluje«. Pozneje se jim je posrečilo ugotoviti, da se zbirajo črno-borzičani v nekaterih uglednih gostinskih obratih, drugi pa spet v skromnih krčmah. Vse te gostinske obrate so oblastva zaprla, vendar pa se jim kljub temu ni posrečilo črno borzo popolnoma zatreti. Te dni so oblastva v Beogradu izdala nove izredne stroge ukrepe, ki bodo poslovanje črne borze v veliki meri preprečili. O poenotenju obedov v beograjskih gostinskih lokalih smo že poročali in prav to poeno-

skical 1. 1921. predsednik Zedinjenih držav Harding v Washington, je določila razmerje pomorskih sil, ki je zagotavljalo Američanom premoč nad Japonci v razmerju 5 : 3. Toda leta 1936. je Japonska prelomila dogovor in začela graditi oklopnice velike tonaže, ne da bi se omejevala v številu. V 1. 1937. in 1938. so Japonci zgradili tri oklopnice neugotovljenega značaja, za katere strokovnjaki zagotavljajo, da imajo po 48.000 ton tar so oborožene s 9 topovi 457 mm in znorejo hitrost 30 milj na uro. Združene države so 1. 1937. odgovorile na ta japonski podvig z zgraditvijo dveh oklopnice »North Carolina« in »George Washington« z 9 topovi 406 mm s hitrostjo 27 vozlov, izpodrivajočih 35.000 ton. Leta 1939. so zopet splovile 4 enote polobne razredu »Alabama«, toda z mnogo večjo hitrostjo 32 vozlov ter oborožene z 9 to »Jowa« in »New Jersey« po 45.000 ton s hitrostjo 32 vozlov ter oborožene z 9 topovi 406 mm.

Oboroževalna tekma je dala veliko prednost Združenim državam, toda večja moč japonskega topništva na novih križarkah deloma kompenzira številčno prednost. Ne glede na te nove programe je sestavljenost obojega ladijstva razvidna iz naslednjih tabel.

Japonska		Zedinjene države	
	število	število	tonaža
Oklopnice	13	23	746.300
Nosilke letal	8	17	154.800
Težke križarke	18	18	171.200
Lahke križarke	29	25	198.100
Torpedovke	134	250	319.610
Podmornice	66	114	118.480

Prva primerjava pokaže veliko prednost Združenih držav, saj znaša njena skupna tonaža 1.724.490 ton, tonaža japonskih ladij pa le 1.151.105. Toda treba je upoštevati, da so medtem Japonci potopili že dve oklopnici (»Oklahoma« in »West Virginia«) s skupno 60.500 tonami in da so Američani 50 torpedovk tipa »Flush Deck« prepustili Angliji ter so s tem izgubili 52.500 ton. Končno pa je največjega pomena, da akcijsko polje ameriških ladij ni samo Pacifik, temveč tudi Atlantski ocean. Po preverjenih podatkih imajo Zedinjene države na Pacifiku 11 oklopnice, 14 težkih križark in 6 nosilk letal (od teh so dve 2 oklopnici in 1 nosilka letal že potopljene), Japonci pa 14 oklopnice, 18 težkih križark in 9 nosilk letal.

Iz Ljubljane

— **lj Ribji trg.** Včeraj je bila slabša izbira, ker niso prispelje morske ribe, razen sveže polenovke, ki so jo prodajali po 24 do 26 lir kilogram. Rečne ribe so pa bile zastopane samo po krapih, ki so po 20 lir kilogram. Morda se jim bo posrečilo urediti večji dovoz morskih rib prihodnje tedne, ko bo tudi — o božiču — večje povpraševanje po morskih ribah.

— **lj Živilski trg.** Zaradi toplejšega vremena je zdaj zopet olajšana prodaja zelenjave in občutljivoje sadja na prostem. Vendar pa danes južno vreme še ni vplivalo, da bi bil dovoz zelenjave živahniji. Nabiranje zimске zelenjave, n. pr. motovilca, je zdaj lažje, ker je sneg že skoraj povsem skopnel in zemlja ni več zmrznela. Na trgu se začne prava zimska sezona, ko navadno ni več mnogo domače zelenjave in smo navezani na uvoz. Včeraj so že začeli prodajati uvoženo endivijo, ki je po 3,80 L kg, medtem ko je maksimalna cena za domačo endivijo določena na 3 L. Danes je bilo naprodaj po 20 dikg mesa na družinskega člana. Pri mesarskih stojnicah je bilo zelo živahno na vse zgodaj, ko je bilo še mrachno.

— **Zednji dan za reklamacije živilskih nakaznic je danesjaka sobota 13. decembra.** Kdor je torej dobil premalo živilskih nakaznic ali pa se sploh ni dobil živilske karte, naj gotovo današnje soboto pride ponjo v mestni preskrbovalni urad v Mestnem domu od 8. do 15. ure. V ponedeljek mora namreč mestni preskrbovalni urad pritiči že s pisanjem živilskih nakaznic za prihodnji mesec ter bi ljudje z reklamacijami poslovanje tako motili in zavlačevali, da bi prebivalstvo dobilo živilske karte za januar prepozno. Zaradi splošnosti je torej popolnoma nemogoče delati izjeme, ker bi zaradi površnosti in malomarnosti zamudnikov imelo škodo vse drugo disciplinirano prebivalstvo. Pač bo pa mestni preskrbovalni urad tudi še prihodnji teden zamenjal navadne živilske nakaznice za karte za ročne in težke delavce ali narobe.

— **lj Odstranitev prometne ovire.** Zaradi stavbnih del pri ribarnici so pred tedni zaprti ter ograjili cesto vzdolž kresje. Tako je ostal prost za prehod le ozek hodnik. Zda, ko dela na ribarnici počivajo in ko so že tako napredovala, na delavci ne bodo več potrebovali tudi ceste za stavišče, so lahko začeli podirati ograjo vzdolž kresje, kar va s zadovoljstvom pozdravljajo, saj bo odstranjena neprijetna prometna ovira.

— **lj Vrate naših koncertnih pianistov je pomnožila odlična absolventka mojstrske šole praškega konservatorija gospa Mila Dermovškova.** Rodom je Čehinja, kjer so imeli njeni starji v Dvor Kralove svojo klavirsko šolo. Pri njih je dobila prvi klavirski pouk, katerega je potem nadaljevala 6 let na srednji glasbeni šoli praškega konservatorija in za tem 2 in pol leti na mojstrski šoli pri prof. Karlu Hoffmeisteru. Bila je ena najodličnejših klavirskih gojenk praške mojstrske šole, kar dokazuje tudi to, da je ob koncu svojih študij prejela posebno nagrado, dragocen Ehrbarjet

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAF
Predstave ob delavnikih ob 16, 18, 15, ob nedeljah in praznikih ob 10.30, 14.30, 16.30 in 18.30

MINO MATICA TELEFON 22-41
Film o ljubezni težko preizkušenege dekleta.
Tajna ljubezen
Alida Valli, Fosco Giachetti, Vivi Gioi, Osvaldo Valenti, Bella Starace, Camillo Pilotto itd.

KINO SLOGA TELEFON 37-30
Muzikalna filmska komedija polna humorja in zabavnih ljubavnih zapletljivjev.
Štirje pari se ženijo
Fernandel, Paulette Goddard, Claude May, Andr.

KINO UNION TELEFON 22-22
Duhovita komedija polna smeha, zabave in muzike.
Dva milijona za smehljaj
Enrico Viazoli, Elsa de Giorgi, Sandra Ravel, Romolo Costa.

KINO MOSTE
Delavnik: neprekinjeno ob 17. in 18. Nedelja: ob 14. 16.30 in 19.
AIXA, HEI PUSTINJA!
Imperio Argentina v divni romanci iz jutrore dežele.
NA MEJI TEXASA
Pojoči kowboj: John Randal v vlogi Jez-deca osvetnika.

film ima po mnenju pisca na Hrvatskem še veliko bodočnost, ker se je hrvaški narod kljub svoji tisoletni kulturi ohranil svežega in mladega, kakor redko kateri drugi narod.

— **Za zatiranje pljančevanja v Srbiji.** Znano je, da so se srbski kmetje radi zbirali v najprimitivnejših krčmah po svojih vaseh in se tam zastropili s pravim ali umetnim zganjenim »slabše vrste«. Po-g-zgane piščice so od nekdanj zelo uspeševale tudi karte in se je pogosto zgodilo, da se nekateri v kratki uri zakrvali ves izkupiček, ki so ga dobili na sejmih ali drugod za prodano živino in razne poljske pridelke. Srbska vlada je zdaj sklenila, da bo to narodno zlo popolnoma zatrla in je že odredila zapiranje vaških krčm, ki ne služijo svojemu pravemu namenu: postrežbi potnikom z jedjo in skromnim kozarcem vina. Po odredbi sedanje srbske vlade bodo v Srbiji zaprli vse gostilne in krčme, ki niso neobhodno potrebne za postrežbo potnikov in za prehrano samskih nameštencev v p-sameznih krajih. Ta ukrep srbske vlade bo gotovo v izdatni meri pripomogel k zatiranju pljančevanja v Srbiji.

— **Nova grobova.** V Ljubljani je umrla včeraj soproga člana Narodnega gledališča g. Tereziya Hafner rojena Markolj. Vsi, ki so jo poznali, jo ohranijo v najboljšem spominu. Pogreb bo jutri ob 14. iz kapele sv. Franciška na Zalah na pokopališče k Sv. Križu. — V ljubljanski bolnici je umrl g. Ivan Kandra, železniški upokojenec, star 61 let. Rodom iz Trsta je dolgo vrsto let služboval po raznih krajih Primorja, v Ljubljani, svoj pokoj je preživel v Mariboru, od koder se je pomladi preselil z družino v Ljubljano. Bil je splošno znan kot izredno blag in dobrončen mož, ki je imel mnogo prijateljev in znancev. Pred dnevi se je moral podvreči operaciji, kateri se je pridružila pljučnica. Zapušča užaloščeno soprogo in dve hčerki ter vnučka Danila. Pogreb bo danes ob 17. z Zal, kapele sv. Krištofa, k Sv. Križu. Pokojnikoma blag spomin, žalujočim svojcem naše iskreno sožalje!

OSODE
od vate in puha — nove in stare — vam zašije. — Ljubljana, Mariljn trg 2/II. 1668

POHISTVO
po naročilu in vse vrste stolov izdelujem. Poltiram oprave in izvršujem vsa popravila najceneje. — Josip Zorman, Ljubljana, Breg 14. 1063

Papirnat ZAVESE
za zatemnitev po najnižji ceni — stalna v zalogi

E. Zakrajšek, tapetnik
Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 34 — telefon 48-70.

MODROČE,
otomane, kauče, fotole itd. vam napravim novo ali staro popravim najceneje — po želji grem tudi na dom. — Tapetnik J. Habjan, Ljubljana, Igriška ul. št. 10. 57 T

MIRNO SPANJE, LEPE SANJE
dosežete z rednim uživanjem
Ambrozeve medicine, katero dobite pristno le v Medarni, Ljubljana, Židovska ulica 6. 1992

PET TOVORNIH AVTOMOBILOV
na lesni plin vzamemo za dobo 1 do 2 meseca v najem. Ponudbe je poslati na oglašni odelek »Slovenskega Narodca« pod šifro Lesni plin. 2018

SAN REMO OSPEDALETTI BORDIGHERA
... e il loro clima mitissimo ... in njihova skrajno mila klima
MOSTRA FLOREALE CNETLJAN RAZSTAVA
TIRO AL PICCIONE STRELJANJE GOLOBOV
CONCERTI SINFONICI SIMFONIČNI KONCERTI

SAN REMO ALBERGO MIRAMARE Direzione Morgano Ravateljst.
ALBERGO ASTORIA
ALBERGO MAFALDA
Casa signorilmente familiare - Giardino - Palmizio - Posizione soleggiata e tranquilla. — Gosposki družinski hotel, vrt, palmov gaj, sončna in mirna lega.
Albergo Paradiso - Pensione Bellaria
Sulla passeggiata a mare - Ob obmorskem sprehajališču

OSPEDALETTI - ALBERGO SVIZZERO
Casa familiare. Posizione incantevole. Pieno mezzogiorno. Družinska hiša. — Carobna lega. Cisto južno podnebje.

Vsem, ki so kdajkoli in kjerkoli, zlasti v zadnjih dneh, ko je ugašalo in ugasilno mlado življenje, nudili naši ljubljani nepozabni

Eci Fedori Zupanovi
svojo pomoč in ljubezen, jo spremlili in obsuli s cvetjem ob težkem slovesu,
prisrčna hvala.
Sv. maša za našo Eci bo v sredo 17. t. m. ob 7. uri jutraj pri oo. Franciskanih.
LJUBLJANA, dne 13. decembra 1941.
NEUTOLAZLJIVI STARŠI in sorodniki

Strti v neizmerni žalosti naznanjamo, da je dotrpela nepozabna soproga, blaga mamica, sestra, teta in svakinja

Terezija Hafner roj. Markolj
soproga člana Narodnega gledališča
Pogreb blage pokojnice bo v nedeljo, dne 14. decembra z Zal — kapele sv. Franciška — na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 12. decembra 1941.
IVAN, soprog — MAJDA, hčerka — JANEZ, sin in ostalo sorodstvo

klavir. Gospa Dermovškova je ponovno javno nastopila v Fragi in na Češkem sploh, pri nas pa prvič v Novem mestu, kjer se je najprvo naselila. Sedaj deluje gospa Dermovškova kot profesorica klavirja na Soli Glasbene Matice ljubljanske. Na svojem prvem koncertu v Ljubljani bo izvajal Beethovne Varijacije v e-molu, Vittezlava Novaka Pesmi zimске noči, in Kaanovo Fantazije na motive iz Smetanove: »Moja domovina«. Na tem koncertu bo sodelovala tudi operna pevka sopranistka Ljudmila Poljanarjeva. Koncert bo v ponedeljek, dne 15. t. m. ob pol 7. uri zvečer v Mali filharmonični dvorani. Predprodaja vstopnic v Knjigarni Glasbene Matice. 574-n

lj — Umrli so v Ljubljani od 5. do 11. t. m. Viditz Marija, roj. Kočvar, 67 let, vdova fin. kontrolorja, Cebular Marijana, roj. Arhar, 76 let, upokojenka tob. tovarne, Juvancic Claire, roj. Renaud, 53 let, žena profesorja, Emmer Franc, 23 let, št. inženir, Gorjanc Tereziya, 51 let, zasebnica, Zupan Fedora, 19 let, abiturijentka, Pencs Josipina, 73 let, kuharica, Krihar Rozalija, 32 let, natakarica, Lenardic Marija, 72 let, delavka, Krušič Karel, 78 let, zvonarski mojster v p., Vilman Antoa, 5 let, duhovnik, Weiser Kamilo, 67 let, cerkvenik, Batis Alojzija, 58 let, zasebnica, Benulič Josip, 60 let, polic. stražnik v p., Sadar Franc, 76 let, vratar Ljudske pošilnice v p., Turk Anton, 62 let, št. inženir, Benjamini, 1 mesec, sin slaščičarja. V ljubljanski bolnici so umrli: Mihevc Jelena, 2 leti, hči trgovskega zastopnika, štekla o. že, 9 mesecev, sin gostilničarke, Blüh Viljem, 61 let, emigrant, Bučan Franc, 58 let, mizar tob. tov., Budin Viktorija, roj. Poniž, 70 let, zasebnica, Erker Ferdinand, 24 let, sin trgovca, Kalan Rudolf, 54 let, uradnik v p., Križnič Fanj, 41 let, pos. vodnikja, Lavrenčić Rudolf, 60 let, profesor, Pipuš Andrej, 7 mesecev, sin inženirja, Zorec Franc, 56 let, posestnik, Zdešar Franc, 85 let, ob. revež, Polhov Gradec, Bobek Marija, roj. Zuljan, 56 let, zasebnica, Kmet Anton, 65 let, žel. zvaniknik v p., Miklič Anton, 77 let, delavec, Kadunc Jeta, roj. Jamnik, 51 let, žena posestnika, Geohelli Bojan, 5 mesecev, sin delavca, Notranje gorice, Tratnik Miloš, 10 mesecev, sin zidarskega pomočnika.

Danes, Veseli teater' ob 1/2 19.
—lj Veseli teater javlja, da bo predvajal svoj 11. program samo še v soboto dne 13. dec. ob 18.30 (1/2), uri v nedeljo 14. dec. ob 14.30 (1/2), 16.30 (1/2) in 18.30 (1/2) uri. Na programu: nastop Ribničana Urbana, opera: »Rinaldo Rinaldini«, modna revija, pevške in plesne točke, nastop g. Ceboklija. Predprodaja vstopnic v soboto od 10. ure do 11. ure dalje, v nedeljo od 10. ure dalje neprekinjeno do zadnje predstave. — Opozorjamo, da dobite v naši blagajni tudi »Gledališki koledarček«, cena 12 lir. — Uprava.

OSPEDALETTI BORDIGHERA
... e il loro clima mitissimo ... in njihova skrajno mila klima
MOSTRA FLOREALE CNETLJAN RAZSTAVA
TIRO AL PICCIONE STRELJANJE GOLOBOV
CONCERTI SINFONICI SIMFONIČNI KONCERTI

SAN REMO ALBERGO MIRAMARE Direzione Morgano Ravateljst.
ALBERGO ASTORIA
ALBERGO MAFALDA
Casa signorilmente familiare - Giardino - Palmizio - Posizione soleggiata e tranquilla. — Gosposki družinski hotel, vrt, palmov gaj, sončna in mirna lega.
Albergo Paradiso - Pensione Bellaria
Sulla passeggiata a mare - Ob obmorskem sprehajališču

OSPEDALETTI - ALBERGO SVIZZERO
Casa familiare. Posizione incantevole. Pieno mezzogiorno. Družinska hiša. — Carobna lega. Cisto južno podnebje.

Vsem, ki so kdajkoli in kjerkoli, zlasti v zadnjih dneh, ko je ugašalo in ugasilno mlado življenje, nudili naši ljubljani nepozabni

Eci Fedori Zupanovi
svojo pomoč in ljubezen, jo spremlili in obsuli s cvetjem ob težkem slovesu,
prisrčna hvala.
Sv. maša za našo Eci bo v sredo 17. t. m. ob 7. uri jutraj pri oo. Franciskanih.
LJUBLJANA, dne 13. decembra 1941.
NEUTOLAZLJIVI STARŠI in sorodniki

Strti v neizmerni žalosti naznanjamo, da je dotrpela nepozabna soproga, blaga mamica, sestra, teta in svakinja

Terezija Hafner roj. Markolj
soproga člana Narodnega gledališča
Pogreb blage pokojnice bo v nedeljo, dne 14. decembra z Zal — kapele sv. Franciška — na pokopališče k Sv. Križu.
Ljubljana, dne 12. decembra 1941.
IVAN, soprog — MAJDA, hčerka — JANEZ, sin in ostalo sorodstvo

Mož, ki nam je dal gledališče —

najstarejši živeči slovenski novinar, dramaturg, pisatelj, gledališki kritik...

Ljubljana, 13. decembra

Nekdo bo moral pisati o tem bogatem življenju, polnem vsebine, dela, uspehov, končnih nalog — pisati o delu moža, čigar ime bo uvrščeno med imena naših najmarljivejših kulturnih in narodnih delavcev; napisati bo moral zlasti obširno poglavje pod naslovom: Zasluge. Novinar pa zdaj lahko le porabi priliko, da s preprostimi besedami opozori na nekatere značilne drobce, ki bodo kdaj sestavljali življenjsko sliko moža, njegovega dela in dobe. Izražena je bila že želja, naj bi naš jubilat, ki je te dni obhajal svojo 70-letnico, napisal spomine. V resnici bi bil poklican najbolj sam Fran Govekar, da bi opisal svojo dobo, to se pravi predvsem zgodovino našega gledališča, nam podal sliko razvoja, vrenja ter presnavljanja našega leploslova ob koncu preteklega stoletja in v desetletju pred prvo svetovno vojno; bil je v središču kulturnih stremeljenj, delavnosti in bojev generacije, ki je šele izoblikovala slovensko kulturo do tiste stopnje, da smo se uvrstili z vsemi pravici med naprednejše evropske narode. Fran Govekar ni bil le pasiven opazovalec tiste dobe, temveč eden najbolj aktivnih ustvarjalcev. Kdo bi pa tudi znal pisati o tistih časih bolj živo kot njih priča — pisati tako kakor še vedno zna najstarejši živeči slovenski novinar, ki mu je bilo dano združiti v sebi pisatelja in novinarja v dobrem pomenu besede; da, koliko jih je, ki imajo pri sedemdesetih letih še prožno pero, razen prožnega duha, ki si ohrani še takšno fino izražanje in naš pristni, slovenski esprit, kakršen veje iz Govekarjevih gledaliških ocen?

Delo — življenjski eliksir

Naš jubilat je našel tisti skrivnostni življenjski eliksir, ki ga človeštvo išče že od njega dni — sredstvo, kako ostanet večno mlad. Navada je, da se laskamo stari jubilatom, češ, kako je še vedno mladosten, čil, prožnega duha; zato se reporter ob tej priliki boji, da bi v njegovih besedah ne videli le doživetnega poklona. Zdelo se mu je, da bi lažje našel siv las na svoji kakor jubilatovi glavi. Ta zvrtni mož jasnega pogleda, še gladkih lic, kostanjevih las, mirnih rok, ki še niso zadrtile pri pisanju — je res samo po krstnem listu star 70 let. Ostal je mlad, ker je pri delu pozabil, da leta minevajo. Delo je najboljši življenjski eliksir, ki pomlaja duha in telo, in precejšnjo mero ga je treba izpiti.

Življenjska pot

Kako srečen je lahko človek, ki ima za seboj tako krasno življenjsko pot; koliko spominov, koliko notranjih in zunanjih dogodkov, koliko bojev in zmag! Jubilat govori le o svoji gledališki dobi, zajame le nekaj dogodkov in že je minila ura, reporter pa v zadregi ne ve, kje bi začel, kje končal. Samo nemo poslušaj moža, ki se mu zdi neizčrpen vrec življenjske moči. Potem se zamisli ter vpraša po rodu, ki je pogljal tako zdrav življenjski poganjek. Morda je našemu jublatu delavnost, zdravje in čilost tako v krvi, ker je po materi Čeh, po očetu Slovenec? Oče je bil Idrifčan. Tudi njegovo ime ima zvok: bil je pedagoški pisatelj in ne le vzgojitelj po poklicu, temveč tudi po duhu. Mati je bila zelo nadarjena za glasbo, oče pa bil tudi izvrsten organist. Naš jubilat se je rodil 9. decembra l. 1871. na Igu. Oče je nadarjenega dekca, ki je začel pisateljati že v ljudski šoli, poslal v ljubljansko gimnazijo. L. 1892. se je mladi Govekar posvetil študiju medicine na Dunaju. Kakor je bila že usoda večine naših dijakov, ki so se izobraževali v tujini, se je moral tudi Govekar boriti s pomanjkanjem. Toda bedno dijaško življenje ni moglo zatreti njegove življenjske sile, ki se je začela kmalu plodno uveljavljati v nenehni delavnosti. Govekar je bil duša dijaškega društvenega življenja. Začetek je pa tudi pisati. Močno so nanj vplivali naturalisti in realisti in postal je pristaš realizma, kakor pričajo prva njegova dela. Na Dunaju je tudi ustanovil »Klub realistov«. Član kluba je bil tudi Cankar. Iz tiste dobe izhaja njegov roman »V krvi«. Napisal je tudi številne črtice in novele. V knjigi »O, te ženske« so zbrane novele. Njegovi prvenci so izšli v dijaškem listu »Vesna« v letih 1893, 94. »Slovenski narod« je objavljajl njegove feljtone že l. 1894. »Ljubljanski Zvon« pa obširnejša dela l. 1895. L. 1896. je bil že urednik kulturnega dela našega lista, zato je v resnici najstarejši še vedno delavni slovenski novinar. Ze prej, v letih 1893.-94., je urejal »Vesno«. L. 1901. je vstopil v magistratno službo; vpokojen je bil pred desetimi leti kot višji mag. svetnik. V dolgi dobri vzornosti službovanja na magistratu pa ni bil nikdar zgolj uradnik. Prav

ta doba je še posebno izpolnjena z njegovo izredno mnogostopansko delavnostjo in predvsem z delom za naše gledališče. Se nadalje se je živahno udeleževal kot pisatelj in urednik. Od l. 1902. do 1910. je bil urednik »Slovana«. V istem času je urejal zbirke gledaliških del »Talija«. Živahno se je udeleževal kot novinar, urejal tednik »Slovenija«, uradniški tednik »Naš Glas«, kamniški tednik in nekaj časa celo »Domovino«.

Trikrat gledališki intendant

Gledališču se je začel posvečati že z dnja leta prejšnjega stoletja. Njegovo ime je postalo posebno popularno, ko je dramaturgiral »Rokovnjače« (1899), »Desetega brata« (1901) in »Legionarje« (1903). L. 1905. je napisal pod psevdonimom Ignout »izvirno dramsko pripovedko«, ki so jo imenovali tudi narodno igrjo, pod naslovom »Martin Krpan«. Igra je dosegla velik uspeh in vsa kritika jo je soglasno hvalila, dokler je bilo avtorjevo ime neznanu. Potem se je pa ponovila ena tistih značilnih slovenskih komedij, ki jih ni malo v naši kulturni zgodovini. Toda križ čez »Krpano« kobilol! — Napisal je še drami »Grčca«, ki je bila zaplenjena, in »Mrakovi«, ki je ostala v rokopisu. Izredno marljivo je prevajal gledališka dela, odnosno popravljal ter prirejal prevode. Medtem je pa opravil tudi službo gledališkega tajnika, odnosno intendantu, dramaturga in sploh vse službe gledališke uprave hkrati. Vse delo uprave je ležalo na upravnikovih in blagajnikovih rokah, toda blagajnik ni bil niti nameščen. Upravitelj je moral pogosto še učiti igralce slovenščine (Čehi), nadzirati skušnje opernih, operetnih in dramskih del, iskati igralce po tujih mestih — sploh pa ni mogoče niti naštetih vseh nalog, ki so takrat težile intendantu. V letih 1918. do 1920. je pa bil gledališki ravnatelj. Intendant je bil trikrat. Vselej, ko je znova prevzel intendantsko službo, je bilo treba delo začeti od kraja ter reševati gledališče iz resne krize.

Spreten organizator

V Govekarjevem delu za gledališče se še posebno očituje njegove organizatorske sposobnosti, ki so se pa uveljavile tudi v organizacijah magistratnih uslužbencev. Govekar je stal dolga leta na čelu stanovskih organizacij mestnih uslužbencev in Ljubljani, Zveze uradnikov vse Slovenije in Zveze za vso državo.

Naše gledališče je potrebovalo najbolj prav takšnega moža v tisti dobi, ko se je šele razvijalo kot ustanova — brez gospodarskih temeljev in brez osebjia. Pri nas je bilo treba začeti delati vse od kraja: iskati talente, jih izvežbati, oglediti ter izobraziti, kajti naši igralci so se rekrutirali predvsem iz vrst rokodelcev in nešolanih diletantov. Nismo imeli konservatorija in zato tudi ne opernega naraščaja. Pogrešali smo dramsko šolo, nismo pa imeli niti neomejene pravice do gledališkega postopja; nemško in slovensko gledališče sta bili pod skupno streho. Sčasom je število slovenskih predstav naraslo in končno je slovensko gledališče prevzelo sloj sloj le zase. Najhuje je pa bilo, da je gledališče že pri manjšem pomanjkanju denarja zašlo v tako resno krizo, da je pretil takoj polom. Takšne krize so se pogosto vrstile, tako da je gledališče živelo že zaradi tega vedno v senci mučnega vprašanja: Biti ali ne biti? ... Govekar se pa ni ustavljal ob tem vprašanju, temveč je samo neprestano neumorno delal. In tako je prišlo do ustanovitve Gledališkega konsorcija, ustanove, ki ji gre predvsem za sluzga, da smo dobili gledališče in da se je izsolala cela vrsta naših mladih, za gledališče rojenih ljudi.

Gledališki konzorcij

Fran Govekar je med svetovno vojno zbral zastopnike bogatejših gospodarskih podjetij in nekaj premožnejših posameznikov, ki jim kultura ni le lepa beseda. Začeli so zbirati denarna sredstva in kmalu je bila ustvarjena precej trdna finančna podlaga za razvoj slovenskega gledališča v Ljubljani. Prejšnje čase je gledališče živelo od podpor mestne občine, dežela sama pa ni zmogla za takšno kulturno ustanovo niti krajcarja. Med svetovno vojno je Ljubljana končno ostala brez gledaliških predstav. V opernem gledališču je bil kinematograf. Govekar je napel vse sile in ni popustil prej, dokler ni bilo gledališče zopet obnovljeno. Če bi ne ustanovili prej Gledališkega konsorcija, bi do obnovitve najbrž še dolgo ne prišlo. Morda bi celo ostali brez gledališča. Tako se je pa 16. septembra l. 1918. zopet odprlo dramsko gledališče in tedaj smo dobili še eno gledališko poslopje, kar je tudi posebna Govekarjeva zasluga. Čez

14 dni so začeli tudi že vzprizarjati operne predstave, a za opero še niso imeli dovolj muzikov. Prva operna predstava po vojni je bila 3. decembra 1918 (Prodava nevesta).

To je pa samo suho naštevaje dejstev, ki skrivajo za seboj toliko dela, da ga ne bomo nikdar dovolj ocenili. Obiskovalci naših gledališč ne bodo nikdar dovolj spoznali, koliko truda in žrtve je zahtevala obnova gledališča v Ljubljani in kaj vse je storil za gledališče Fran Govekar; že prej je bilo treba premagati neštete težave, da je končno opera dobila stalni orkester (v začetku je sodelovala vojska

godba), da je bil sestavljen ansambel domačih igralcev in pevcev, ki jih je Govekar l. 1918. zbral iz tujine, da so se izsolali ter izpopolnili številni naši igralci in pevci (s podporami iz dohodkov glavne Gledališkega konsorcija) — ne, kdo bi vse to naštel! Kdor bo kdaj hotel raziskati vso to neprecenljivo delo za naše gledališče, nam bo pritrtil, da je Fran Govekar mož, ki mu je Ljubljana dolžna zahvalo, da ima dva Talijana hrama.

Preiti bi morali od članka k dolgi razpravi, če bi naj primerno ocenili zasluge našega jublanta za slovensko kulturo; ker je Govekar sam novinar, bo, upajmo, z razumevanjem oprostili pomanjkljivosti teh skromnih vrstic. Sicer pa bi bila žalitev jublanta, če bi že delali obračun o njegovem delu, saj še ni zapustil kulturne nišve in iz vsega srca želimo, naj bi še dolgo, dolgo vztrajal na nji.

Kjer ni posebej naveden liter, veljajo cene za kilogram. Opozarjamo pa, da vse te cene veljajo samo za blago, pridelano v Ljubljanski pokrajini, ker je za iz drugih pokrajin uvoženo blago v veljavi cenik za zelenjavo in sadje št. 6. na rumenem papirju.

Vse te najvišje dopustne cene in tudi vse nižje dene morajo biti vidno označene pri vsem v ceniku navedenemu blagu ne samo na živilskih trgih na Vodnikovem in Pogačarjevem trgu ter v Mostah, temveč sploh pri vseh prodajalcih in prodajalcih v vsej mestni občini Ljubljani.

Zaradi zime so bile zvišane cene zelenjavi v popolnem sporazumu z zastopnicami ženskih organizacij. Pri razgovoru o cenah so bile navzoče predstavnice vseh ženskih organizacij, ki se teh sej udeležujejo.

Kakor je strogo prepovedano prodajanje blaga nad najvišjimi dopustnimi cenami, enako strogo je prepovedano tudi preplačevanje. Gospodinjje so se morale že pri sodišču prepričati, da ta prepoved ni samo na papirju. S preplačevanjem dajejo gospodinjje potuho veržništvu in takim, ki zadržujejo blago za namenom, da bi mu zvišali cene. Gospodinjje in kupovalke naj same pomagajo pri nalozovanju najvišjih cen ter podpirajo uradne organe v boju proti draginji, predvsem naj pa v splošno korist pomagajo preganjati veržništvo in izkoriščanje prebivalstva.

Ali znate opazovati?

Neki danski psiholog je prepričan, da je odkril enostavno sredstvo za ugotovitev opazovalne sposobnosti človeka. Postavil je vrsto vprašanj, na katera mora človek čimprej odgovoriti. Najmanj trije odgovori morajo biti pravilni, če hoče človek veljati glede opazovanja za normalnega. Gre za naslednjih pet vprašanj:

1. Koliko gumbov ima vaša suknja?
 2. Ali ima vaša ura latinske ali arabske številke?
 3. Koliko luknjic imajo vaši čevlji?
 4. Na kateri strani je pipa za toplo vodo v vaši kopalnici, na desni ali levi?
 5. Koliko šip je na oknih vaše jedilnice?
- Baje se da po tej metodi zanesljivo ugotoviti opazovalna sposobnost človeka.

Najvišje cene na ljubljanskem živilskem trgu veljavne od ponedeljka 15. t. m. zjutraj do nedelje 21. t. m. zvečer

Ljubljana, 13. decembra.

Po dogovoru z zastopnicami konsumentov je mestni tržni urad spet predložil Visokemu Komisariatu najvišje cene za tržno blago v Ljubljani za prihodnji teden ter jih je ta odobril.

Z odlokom VIII-2 št. 1510 Visokega Komisariata za Ljubljansko pokrajino veljajo za Ljubljano določene najvišje cene od ponedeljka 15. decembra zjutraj do nedelje 21. decembra zvečer.

Najvišje cene, ki je po njih dovoljeno v Ljubljani prodajati v ceniku navedeno blago in ga plačevati, so naslednje:

Domači krompir na drobno 1.30 L.; zel-nate glave na drobno izpod 10 kg 1 L.; zel-nate glave na debelo 0.80 L.; kisló zelje ljubljanskih zeljarjev z obrtnim listom na drobno 2.50 L.; kmečko kisló zelje na drobno 2 L.; repa na drobno izpod 10 kg 0.70 L.; repa na debelo 0.50 L.; kislá repa 2 L.; rdeče zelje 1 L.; ohrovt 1.50 L.; evca 3.20 L.; brstni ohrovt 5 L.; koleraba 2 L.; rumena koleraba 0.70 L.; rdeča pesa

2 L.; rdeči korenček brez zelenja 2.50 L.; rumeno korenje na drobno 0.80 L.; šopek zelenjave za juho s korenčkom 0.30 L.; peteršilj 3 L.; por 3 L.; zelena 2.40 L.; črna redkev 1.20 L.; oznaženi hren 3 L.; domača čebula 2 L.; šalota 2 L.; česen, 25 glavc na kilogram 4 L.; otrebljena endivija 3.75 L.; otrebljeni veliki motovilec 8 L.; otrebljeni mali motovilec 12 L.; domači, na njivi pridelani, otrebljeni radič (cikorija) 3 L.; na toplem gnani radič 3.65 L.; domač; zeleni radič 3.65 L.; mehka špinaca 3 L.; liter suhih bezgovih jagod 6 L.; kilogram suhega šipka 8 L.; kilogram letošnjega suhega lipovega cvetja 20 L. Domača jabolka: I. kanadka, dolenska voščenska, renete (Harbertova, šampanjska, landsberška, kasselska in Baumannova) 5 L.; II. kosmači, zelenci, tafelčki, rožmarinčki, carevič 4 L.; III. zdrava drobna jabolka vseh vrst 3 L.; domači kostanj 3 L.; domači orehi na drobno 11 L.; orehova jedra I. vrste 38 L.; orehova jedra II. vrste 35 L. Kuneč; žive teže 10 L.

Zahvala

Ob nenadni bridki izgubi našega ljubljenega, dobrega brata, strica in svaka

Viktorja Medena

se v svoji žalosti prisrčno zahvalujemo vsem sorodnikom, neštevilnim prijateljem in znancem, ki so v teh težkih dneh pokazali toliko ljubezni do prerano umrlega in toliko sočutja z nami. V naši bolečini in nesreči so nam bili izrazi njihovih čustev v uteho in tolažbo.

Posebno zahvalo smo dolžni prečastiti duhovščini v Ljubljani, Begunjah in Cerknici; nadalje gospodu podžupanu kot zastopniku mesta Ljubljane, predstavnikom Udruženja trgovcev in gostilničarjev Ljubljanske pokrajine, predstavnikom Trgovske zbornice, Zveze industrijcev, društva Trgovski dom, Ljubljanske borze, Ljubljanskega velesejma, Kmetске posojilnice in vseh drugih ustanov in organizacij, med njimi zlasti zastopstvu pokojnikovih lovskih tovarišev, kakor tudi njegovemu ljubljanskemu uradništvu in delavstvu.

Globoko ginjeni se zahvalujemo pevcem za njihovo poslovilno petje; vsem, ki so pokojniku poslednjič poklonili prelepega cvetja, darovalcem za bedne v njegov spomin in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti v Ljubljani ter mu na kakršen koli način izkazali zadnjo čast in sočutje.

Pretrseni in z globoko hvaležnostjo se spominjamo sprejema v domačem kraju, kjer so našega dragega dočakali njegovi uslužbenci, delavci, lovski čuvaji in domačini. Z ganotjem se zahvalujemo za spremstvo na Viktorjevi poslednji zemski poti vsem mnogoštevilnim rojakom iz bližnje in daljne okolice, posebno predstavnikom uradov, učiteljstvu, šolski mladini, domačim pevcem za presrečni zadnji pozdrav in govorniku na grobu za njegove blage, prijateljske besede.

V LJUBLJANI, dne 13. decembra 1941.

Globoko žalujoči ostali

PROKLETSTVO

99

DEMANTA

Roman.

— Kako dobri ste, dragi Colombo! ... Torej dobite teh tisoč funtov vi ... Obljubim vam jih ... Ali hočete aro?

— Ne, zaupam vam.

— A kako naju hočete rešiti ga?

— Kaj enostavno ... Poskrbeti hočem, da se bo prekucnil s krova v morje.

Pickmannova se mi je vrgla v naročje, objela me je, kakor da bi me hotela zadušiti in vsa srečna je vzkliznila:

— Inenitno! ... Vsaj vi ste mož!

— Da, — je pritrtil Pickmann, — in sicer mož od pete do glave. Toda varujte se tega človeka, ker je spreten in nevaren ... A kaj poreče kapitan, če bo opazil, da je ta mož izginil?

— Bodite brez skrbi, mu bom že znal pojasniti to ... Verjel mi bo, da se je pripetila nesreča. Baje ostaja ta mož po cele dneve zaprt v svoji kajuti, ponoči se pa izprehaja po krovu. Skrijem se za jambor in v trenutku, ko tega ne bo pričakoval, planem nanj in ga vržem v morje.

— Tako bo najbolje! — je pritrtil Pickmann in zaploskal z rokami ... Kar v morje z njim ... Ah, zares, Colombo, vi ste najina Previdnost! In ne dam

vam tisoč, temveč dva tisoč funtov. Da, dva tisoč funtov, moja častna beseda.

Poslovil sem se od Pickmannovih z občutkom gnusa. To sta bili pravi beštiji. In ni mi bilo treba prizanašati jima.

XIX.

Kocke so padle

Se istega večera je zavozil »Morski galeb« v pristanišče Santa Cruz in se zasedal ob obali. Kapitan Ross je nas vse zbral in nagovoril takole:

— Gotovo veste, da ostanemo tu teden dni ali pa še več. Izkoristili bomo to zakasnitev za popravilo krova in drugih delov ladje. Treba bo tudi oprati jadra, a potem se lotimo notranjosti ladje. Vendar pa ne bom ta čas ravnal z vani kot s sužnji. Dober človek sem in vsi moji mornarji so moji otroci ... Vrstni red hočem določiti. En dan bo prost en del posadke, drugi dan pa drugi. Opozarjam vas samo, da bo vsak, kdor se bo vrnil iz mesta pijan, zvezan do odhoda ladje ... Kuharja — pri tem je pokazal na Zanzibara in name — se bosta tudi vrstila v službi. Tisti izmed vas, ki bi hoteli dobiti predujem na plačo, naj mi to javijo. Vem, kaj je zabava — tudi jaz sem bil mlad.

Še nikoli nisem videl kapitana Rossa tako prijaznega. Takoj se mi je zazdelo, da se je bal, da bi ga kateri izmed mornarjev ne zapustil, da bi mu ne ušli na druge ladje, ki odvažajo s Kanarskih otokov banane. Službene pogodbe, sklenjene za »Morskega galeba«, riso bile registrirane pri po-

morskem uradu in kapitan Ross torej ni imel nobene sredstva, da bi zadržal svoje mornarje.

Zanzibara sem našel vsega obupanega. Upal je, da bo lahko šel z menoj v mesto, a kapitan je nama določil vrstni red v kuhinji. Ta sklep je bil meni všeč, kajti biti sem hotel sam, tako na krovu, kakor tudi v mestu. Silni udarec, ki sem o njem razmišljal, je moral biti zadaj tajno. Zanzibar bi me ne bil izdal — to je bilo jasno — toda bil bi me oviral in bil sem srečen, da sem se ga odkrižal.

Zdaj je bilo lahko oditi na kopno. Vendar pa nisem zlorabljal svoje prostosti, ker sem se bal, da bi Pickmannova v moji odsotnosti ne storila kakšne neumnosti.

Kadarkoli sem se sestal z njima, sta me vprašala, da-li sem videl potnika, ki sta ga nazivala zdaj Dick in o katerem sta mi povedala zdaj mnogo bedastih vestí. Delala sta se, kakor da bi vedela vse mogoče o tem svojem zločinskem sorodniku, ki je hrepenel po njunem premoženju.

In ta tepca sta me v domnevi, da sem se že ujel v to mrežo, kar zaslula z izmišljenimi, bedastimi podrobnostmi o »Dicku«. Posebno ona je bila v tem zelo iznajdljiva. Navzela se je bila nekoliko prevroče simpatije do mene in objemala me je s pravo ali hlinjeno strastjo, čim sva ostala sama.

Mar mi je hotela predlagati, naj umorim še njenežga moža? Bogme, začenjal sem verjeti to.

Pickmannova je bilo v resnici dokaj čedna črnolaska, čeprav je bila že nekoliko ponošena, toda »inspirirala« me sploh ni, ker imam rad ženske, s

katerimi se ga kramljati, a pomenki te debeluhaste dame so bili obupno banalni. Njen mož je stal duševno odločno višje od nje, čeprav nikakor ni bil inteligenten. Bil je falot kosmate vesti, zmoežen operhariti gotove ljudi, ni se pa znal braniti, če je naletel na človeka, ki mu je bil kos. Poleg tega pa ni imel moralne hrbenice. Sam preveč strahopeten, da bi se odkrižal sovražnika, ni prav nič pomišljal, če je bilo treba plačati komu, da bi odstranil njegovega sovražnika. Mož se mi je kar nekam zamislil, ko sem ga videl zastrašenega, objokanega, slabotnega, toda zdaj se mi je naravnost gnusil in pogled nanj mi je bil odvraten.

K sreči se je bližal trenutek, ko sem mogel obračunati z njim.

V pričakovanju konca vseh »priprav« sem ga neprestano zastraševal, govoreč mu o izmišljenem potniku, o tem Dicku, ki naj bi bil delal sramoto Pickmannovi rodbini.

Vsako jutro sem mu poročal o Dickovem dejanju in nehanju ... Zdaj sem ga videl v mestu, drugič zopet v podkrovu na hodniku.

— Ta lopov, — mi je dejal nekega večera Pickmann, — se je očitvidno domenil s kapitanom in mu obljubil visoko provizijo ...

— To ni izključeno, — sem odgovoril.

— Ta Ross je torej veliki lopov ... Najraje bi ga dal poklicati, da bi ga vprašal, s kakšno pravico je sprejel tujea človeka na ladjo, ki je moja še dva meseca.